REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
*Brașov*, piața mare *nr. 30.*
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

# GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
*Administrațiunea*, Piața mare. Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 135. Brașov, Joi 20 Iunie (3 Iulie). 1902.

## Declinul și desastrul.

Ultimul period al campaniei memorandiste.

IV.

Despre procesul pentru memorand însu-și nu este locul sĕ vorbim aicĭ. Totuși pentru mai buna clarificare a cestiunei celei marĭ, de care ne ocupăm în acéstă seriă de articolĭ, trebue sĕ constatăm, că principiul solidarității naționale a eșit învingĕtor din acest proces și că, décă acésta nu s'a putut întêmpla fără a i-se opune și obstacule, de vină sunt tot machinațiunile matadorilor grupului sĕu, mai bine ḑis, ai însoțirei „tribuniste“, machinațiunĭ, carĭ nu s'au oprit a-șĭ esercita efectele stricăciόse nicĭ chiar în fața Curții cu jurațĭ.

Nu putem a nu releva și faptul, că în decursul interogatoriului celor acusațĭ, a eșit la lumină, că în adevĕr numai atitudinei vice-președintelui al doilea al comitetului, Eugen Brote, care conducea la Sibiiu biroul acestuia, este a se atribui, că procesul pentru „publicarea și rĕspândirea“ memorandului, ce i-se intentase la început numai lui singur, a fost estins asupra întregului comitet. Intocmai numai atitudinei acestui al doilea vice-președinte este a se atribui, că comitetul, fiind espus astfel marelui pericol ca sĕ fie de fapt desființat în casul când membrilor sĕĭ li-s'ar răpi libertatea personală printr'o sentință condamnătóre, a fost desmĕntat de a lua orĭ-ce mĕsură seriósă în interesul partidului și a organisațiunei sale, îngrijindu-se de a fi înlocuit în acel cas în tótă regula la conducere.

Când a sosit apoi pericolul, aflând tóte nepregătite, „ghinerarul“ campaniei a aflat de prisos așĭ întrerupe petrecerea din streinătate pentru a merge la Clușiŭ și a se apĕra alăturĭ cu colegii sĕĭ din comitet în contra acusațiunilor ministeriului public. Ba, după ce a vĕḑut, că, deși i-a succes a băga în foc întreg comitetul, totușĭ n'a reușit a face pe adversarĭ sĕ recédă dela urmărirea sa și a comembrilor sĕi, născocise dimpreună cu ortacii sĕi din „esiliu“ un plan, care, de ar fi succes, ar fi avut efectul sĕ facă sĕ dispară marele contrast, ce esista între purtarea sa și „solidaritatea până la mórte a întregului comitet“, pe care el a fost accentuat'o cu atâta tăriă înaintea judelui instructor. Planul acesta, ce țintea a îndemna pe membrii comitetului rĕmașĭ la postul lor sĕ ia lumea în cap și sĕ trécă și ei peste granițâ, s'a sfărîmat, cum scim, de convingerea și de sentimentele mai bune ale celor, față cu carĭ a fost urzit.

Tóte acestea însĕ au fost numai nisce episóde, carĭ n'au putut împiedeca avêntul firesc și puterenic al însuflețirei pentru causa cea dréptă a poporului, ce se manifesta pretutindenĭ între Românii dintre Tisa și Carpațĭ în acele ḑile de grea încercare pentru partidul nostru național.

Atuncĭ, când tótă lumea românéscă și toțĭ amicii causei române dinăuntru și dinafară se aflau sub impresiunea celor petrecute la Clușiŭ, s'a ivit de sine întrebarea: ce sĕ urmeze acum, ce sĕ se întreprindă în interesul partidului și a causei?

Era serios momentul și se cerea mai mult ca orĭ și când o firmă hotărîre.

Spiritele erau pregătite pentru a puté înțelege, că trebuia sĕ se aducă marĭ jertfe din partea tuturor și trebuia sĕ se dovedéscă o nobilă abnegare mai ales din partea celor chiemațĭ a conduce poporul, ca óstea luptătorilor pentru drept și dreptate sĕ nu se clatine, vĕḑênd că acum și cei ce au stat în fruntea ei sunt lovițĭ de glónțele inimice.

In mijlocul acestor îngrijirĭ de viitor, imediat după pronunțarea sentinței dela Clușiŭ, președintele comitetului a apelat la sfatul tuturor bărbaților luminațĭ, de care era încunjurat în acele grele momente și resultatul părerilor tuturor a fost ca fără amânare, până când încă nu va sosi sentința forului superior judecătoresc, care se prevedea, că nu avea sĕ fiă mai favorabilă, președintele sĕ convóce o mare consfătuire confidențială de bărbațĭ de frunte ai partidului, fără a face cea mai mică deosebire între ei, și în acest sfat sĕ se ia de urgență mĕsurile necesare pentru o concentrațiune puternică a tuturor forțelor nóstre disponibile, în scop de-a puté apĕra cu succes organisațiunea amenințată a partidului.

N'au trecut două sĕptĕmânĭ și președintele comitetului a și cnnvocat la Sibiiu conferența acésta, care avea o mare și sfântă misiune.

Ce a fost causa că nu și-a putut'o împlini?

**Pactul.** Duminecă séra ministru-președinte *Szell* a plecat din Ratot la Viena, ducêndu-se direct în Schönbrunn. Alaltăerĭ a fost primit în audiență la Majestatea Sa. „N. W. Tagblatt“ ḑice, că în audiența acésta s'a vorbit și despre pactul austro-ungar. In aceiașĭ ḑi a fost primit în audiență și ministru-președinte *Koerber*, ér după amiaḑĭ s'a ținut un consiliu de corónă presidat de Majestatea Sa, la care au participat Goluchowski, Koerber și Szell. In acest consiliu s'a desbătut întreg complexul cestiunilor pendente. Din faptul, că la consiliu a participat și contele Goluchowski se conchide, că afară de pact și de tariful autonom, s'a atins și cestiunea abḑicerei convențiunilor comerciale.

O altă scire din Viena spune, că monarchul a intervenit personal pentru înlăturarea greutăților și divergențelor, ce s'au ivit între cele două guverne. După „N. Fr. Presse“ se pare, că a isbutit aplanarea diferențelor personale. Se crede, că tratările asupra pactului se vor continua în Iulie la Ischl.

Coloman Szell a plecat din Viena deja Lunĭ spre Marțĭ nóptea. In ḑilele proxime se va ținé un consiliu de miniștri în Budapesta.

**Stabilirea cvotei.** Fóia oficială ungară a publicat rescriptul prea înalt prin care se stabilesce *cvota* celor două state dualiste la cheltuielile comune până în Iunie 1903. Cvota pentru Ungaria e de $33^{3}/_{49}$%, cvota pentru Austria este de $66^{46}/_{49}$%.

**Convenția militară între Rusia și Bulgaria.** In cercurile din Viena face mare sensație o telegramă din Sofia, adusă de ḑiarul parisian *„Le Temps“*, vorbind de clausele convenției militare încheiate între Rusia și Bulgaria, cu ocasia presenței la Petersburg a principelui Ferdinand In primul loc se remarcă faptul, că Rusia se angajază sĕ furniseze și sĕ sprijine cu forța armată espansiunea Bulgariei. Clausa acésta e cu drept cuvênt considerată ca o confirmare a svonurilor de proclamarea independenței principatului bulgar. In al doilea loc, Rusia póte dispune, când interesele ei în Orient vor cere, de forța armată a Bulgariei. Acésta din urmă se mai angajază sĕ-i lase deschise porturile Burgas și Varna.

**Independența Bulgariei.** Pressa din strĕinătate se ocupă viu de cestiunea independenței principatului bulgar și de consecințele politice ale acestei eventuale modificărĭ în *status quo* din Balcanĭ. Turcia s'a alarmat de scirile acestea și s'a adresat puterilor. Printr'o notă circulară remisă cabinetelor europene prin intermediul representanților sĕĭ diplomaticĭ, Pórta semnaléză svonurile de proclamare a independenței Bulgariei și protestând cere respectarea stipulațiunilor tractatului din Berlin. Guvernul turc a primit asigurarea, că până acum puterile n'au primit nicĭ o comunicare în sensul scirei, care a alarmat pe cei din Constantinopol.

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

## Episcopul Mihail Pavel.

(Amintiri.)

II.

„Sĕrman popor român, se vede că n'ai noroc Nu mĕ lasă Dumneḑeu sĕ sfîrșesc, ce am început“.

Intre anii 1886 și 1889 în fie-care vară, venind dela Pesta, mĕ opriam în Oradea și eram óspele episcopului câte o sĕptĕmână-două.

Avea doi nepoțĭ de frate, pe Mihail și pe Ioan. Mihail mi-a fost doi anĭ de ḑile coleg de școlă în clasa a VII și VIII în Beiuș. Ioan era cu două clase mai jos și a murit la 1890, ca student în teologie.

Ținea la ei, ca la ochii din cap, și căuta sĕ le dea o educație alésă și instrucție temeinică. Mult stăruia cu deosebire, ca sĕ învețe limbĭ și mai mulțĭ anĭ dearêndul angajase lângă dînșii un student universitar german, care petrecea vara în Oradea, Beiuș, Slatina, orĭ mergea în călĕtoriĭ cu cei doi frațĭ, ca sĕ se deprindă bine cu limba germană.

Eram într'o ḑi în odaia din etaj a lui Mihail. Era de față și Ioan. De-odată vĕd, că intră episcopul, care venind din apartamentele sale, trebuia sĕ trécă pe lângă acea odae. Avea în mână o broșură legată în piele roșie:

— Étă, cetițĭ și voi, ḑise episcopul.

Era o broșură manuscris, conținênd descrierea călĕtoriei în Italia, Roma și alte orașe, apoi diferite orașe din Franța până la Paris, ce o făcuseră în acel an metropolitul Vancea împreună cu toțĭ episcopii sufraganĭ (mi-se pare la 1887). Descrierea era făcută de D-r Augustin Bunea, care îĭ însoțise pe Arhierei în călĕtoria lor.

— Vedețĭ, ḑise episcopul, Bunea scie multe limbĭ și le scie bine pe tóte. In Italia vorbesce italienesce, ca un Italian, în Germania, ca un German, în Franța ca un Frances. Și sĕ nu credețĭ, că părinții lui au avut mijlóce, ca sĕ-i țină instructorĭ. Eu am trebuit sĕ mĕ lupt cu sĕrăcia în tinerețele mele și n'am avut rĕgaz sĕ mĕ pot perfecționa în limbĭ, dér voi avețĭ tóte înlesnirile. Sĕ profitațĭ decĭ de ocasiune. —

In vara anului 1887 am stat vr'o două sĕptĕmânĭ la curtea din Oradea. Aveam o odae în parter, alăturea cu odaia actualului S. Ciceronescu, cu feréstra spre strada pe care consiliul comunal a numit-o „strada Pavel“, drept recunoscință pentru cele 20.000 coróne, ce le-a dăruit spre scopul canalisării orașului.

Intr'o nópte mĕ trezesc brusc auḑind nisce pașĭ alergătorĭ pe coridor și un plânset cu hohot. Era actuarul Ciceronescu care fugea, plângênd, după doctor. Episcopul era greu bolnav și credea, că i-a venit ciasul morțiĭ. Repede șĭ-a trimis servitorul după canonicul Vela, care locuia în palatul episcopesc, sĕ vină și sĕ-i administreze sfintele Taine, și după nepotul sĕu Mihail. Ciceronescu a alergat după un medic. Din norocire locuia chiar în vecinătate unul, care a venit la moment.

Décă îmĭ aduc bine aminte în séra aceea sosise dela „Stâna de vale“ și la cină a fost împreună cu tot personalul curții și era în bună disposiție.

Canonicul Vela și Mihail au întrat în odae, din care se auḑiau gemete durerόse. Eu n'am îndrăsnit sĕ întru, ci am stat afară, lângă ușa puțin întredeschisă și am auḑit cuvintele, ce le-a pronunțat cu multă măhnire:

„Sĕrman popor român. sĕ vede că n'ai noroc: Nu mĕ lasă Dumneḑeu sĕ sfîrșesc, ce am început.

Episcopul începuse în acel an edificarea gimnasiului și a internatului din Beiuș, la carĭ se vede, că a făcut alusiune când a ḑis, că nu-l lasă Dumneḑeu sĕ sĕvîrșéscă ce a început.

Se vede decĭ, că bóla de inimă și stomac, o avea deja de pe atuncĭ și numai grație dietei rigurόse se póte mulțumi, că dela acel incident, care era sĕ-i curme firul vieții, a mai trăit încă 15 anĭ, în care timp a făcut monumentale opere dér, — spun cei ce au vorbit cu dênsul în timpul din urmă, tot n'a putut sĕvîrși, ceeace începuse. Și nicĭ nu e de mirat acésta, căcĭ nevoile nóstre fiind fără sfîrșit, remediile aduse pentru înlăturarea lor, orĭ cât de bogat ar fi cursele din isvorul liberalității sale, tot nu puteau sĕ satisfacă cerințele.

## Espectorări șoviniste.

Sub titlul „Cartea de aur“ d-l *Bartha* Miklós, cunoscutul dįarist maghiar, scrie în „E-k“ un articol, din care reproducem câte-va pasage.

Volumul acesta, dice Bartha, vorbesce despre epoca antică a Românilor și despre ocuparea patriei de către Maghiarĭ. Se vorbesce însĕ și despre nĕmul Huniadescilor, despre Verböczy, despre epoca principilor ardelenĭ, despre Mihail Apafii, călĕul mitropoliților românĭ, și despre Horia, eroul „națiunei“ române. Mai departe se vorbesce despre adunarea poporală din Blașiŭ și conține discursul lui Bărnuțiu, evangelia adevĕrurilor românescĭ.

După cartea acésta, Ungurii n'au cucerit basinul Carpaților, ci numai au încheiat pace cu Românii, pe carĭ i-au găsit aicĭ și au legat frățietate. Gloria armelor în tóte rĕsbóiele lor o mulțumiau Ungurii — armelor aliate române. Ei au găsit aicĭ cultură națională română și instituții juridice române. Românii i-au încreștinat și un popă valah l'a botezat pe S. Ștefan, dându-i numele de Voicu. Pe aliații lor românĭ, Ungurii barbarĭ au început sĕ-i asupréscă în secolul XV. Asuprirea acésta crudă s'a potențat cu tripartitul lui Verböczy.

Cu un cuvênt, Ungurii sunt pe pămêntul acesta usurpătorĭ, o rassă ineptă pentru civilisație; brutală și crudelă; necioplită și depravată; lașă și ignorantă. Poporul român nu și-a obținut drepturile prin dieta dela Pojun, ci prin gloria armelor. La 1848 Ungurii, în urma ațițărilor lui Kossuth, îi omoriau, incendiau și jefuiau pe Românĭ și poporul român ast-fel maltratat și jefuit, în cele din urmă, numai sub îndemnul conservării de sine, a luat eroica armă în mână.

Nu urmez cu excerptele, nicĭ nu le refutez. Nicĭ cel-ce le-a scris nu le crede, nicĭ cel-ce le citesce.

Imigrarea Românilor din Balcanĭ este dovedită în mod temeinic (?) Au venit în grupurĭ, cu toiagul păstoresc în mână (!) Imigrarea s'a început în epoca arpadiană și ține până în dįua de astădĭ. Imigrarea cea mai puternică a fost în epoca turcéscă, find-că aicĭ totu-șĭ era mai mare siguranța juridică, decât în Balcanĭ, și pășunile erau mai bune, decât pe stâncile Macedoniei și Albaniei.

Basmele încă nu sunt istorie. Despre instituții juridice române pe acest pămênt tocmai cu așa certitudine se póte vorbi, ca despre bălaurii cu șépte capete și despre cetățĭ de aur, ce stau pe piciore de găscă. Cunóscem straturile archeologice ale patriei nóstre. Archivele publice și private sunt cercetate. Legile nóstre le pot ceti, de pe vremea sf. Ștefan. Tot din acel timp esistă și comitatele nóstre. Dreptul nostru public își are desvoltarea sa istorică. Rădĕcinile organisației nóstre comunale se întind până în epoca arpadiană. Inaintea nóstră stau deschise luptele, progresul, sbuciumările, gloria, rĕtăcirile și esperiențele unui mileniu. Nicĭ într'un strat, fie acela cât de subțirel, nu vedem imprimate urmele vieții de drept sĕu ale culturei române (??)

. . . . . . . . . . . . . . . . .

Intreb, ce scop au amăgirile, minciunile și ura acésta? Sĕu póte ei cred, că Ungaria se póte împărți, cum au împărțit tâlharii haina lui Christos? Incă tot mai cred, că dinastia Habsburgilor se va mai întórce la politica nebună, pe care o urma odinióră cu încăpăținare scurt vĕdetóre?

Óre nu vĕd ei organisația internă a statului maghiar în instanțele judecătorescĭ, căile ferate, municipii, direcții financiare, direcții silvice, poliții, școlĭ, corpurile legiuitóre, honvedime, gendarmerie? Nu vĕd bastiónele culturei maghiare în literatură, pressă, academie, museu, în numĕrósele hale ale artei, în societățile istorice, geologice, antropologice, în academiile de bele arte?..... Nu observă, că cu tótă lupta politică între diferitele partide, din punctul de vedere al esistenței patriei, a unității ei istorice, a maghiarismului, a trecutului și viitorului ei, tóte aceste organisme de stat, culturale și sociale sunt absolut de acord și se închină la același altar?

Orb este acela, care nu vede.

Ce vréu așa-dér Românii cu ațîțările lor degenerate? Ce speră față cu puterea maghiară? Pe cine se radimă?

Pe pămêntul acesta nu esistă, decât o singură națiune, națiunea maghiară politicesce unită, al căreí membru este fiăcare cetățén, fără deosebire de limbă. Așa spune și legea. Așa spune și consciența publică. Acésta este voința nestrămutată a tuturor Ungurilor. Nu admitem formațiunĭ naționale separate nicĭ cu un preț. Nicĭ pe cale pacinică, nicĭ cu mâna armată. Nicĭ în dįile bune, nicĭ în dįile rele. Nicĭ în jurul tronului, nicĭ sub spândurătóre. Pentru-că vrem sĕ păstrăm și sĕ desvoltăm Ungaria istorică (!)

Cu aceste cuvinte am pus pe hârtie voința firmă a opt milióne Maghiarĭ. Și am scris pentru concetățenii mei Românĭ cugetătorĭ (!) muncitorĭ, stringătorĭ de avere, îngrijitorĭ de familii și iubitorĭ de pace.

Drumul năzbutiilor și al patimilor, cel-l urméză literatura „Cărții de aur“, nu duce la bine. Puterei maghiare i-ar puté veni gustul, sĕ-i arunce pe Românĭ în situația, de care se plâng agitatorii cu buze mincinóse. Pentru-că este vechiu adevĕrul: „Ulciorul nu merge de multe-orĭ la fântână“.

Secuiul Bartha se face, cum vedem, advocatul nechemat al „nației singur alcătuitóre“ și în același timp acusatorul public al Românilor față de carĭ pórtă la inimă o neîmpăcată ură. Am reprodus halucinațiile lui istorico-politice nu pentru-că le-am da vre-o atențiune deosebită, dér pentru-că se laudă d-lui, că scrie în numele a „8 milióne de Maghiarĭ“.

## Catastrofa dela Brazĭ.

Lunĭ la órele 3 și 20 p. m. a deraiat, între stațiile Brazĭ și Ploescĭ, trenul de persóne, care plecase la 7 și 35 dim., din Galați, îndreptându-se spre Bucurescĭ. Etă — după diarele din România — cum s'a petrecut deraiarea:

Trenul 124 a plecat din Ploescĭ la órele 3 și 12. Linia fiind în reparație, trenul trebuia sĕ mérgă încet. Cam pe la 5 km. departe de Ploescĭ, o echipă de lucrătorĭ, care lucra la restabilirea liniei, scosese petrișul dintre traverse.

Ajungênd trenul în acea parte, mașina, prin mișcările ei de șerpuire, a deplasat șinele. Cu tóte acestea mașina fiind grea a trecut, vagonul de manipulație de asemenea împreună cu câte-va vagóne de marfă. Când primul vagon de clasa III-a a ajuns la locul unde erau deplasate șinele, linia s'a rupt cu desăvîrșire și vagonul a deraiat. O ciocnire puternică s'a produs. Al doilea vagon de clasa I și II-a a deraiat cu câte-șĭ patru rótele. Apoi s'a rĕsturnat în valea formată de traseul liniei.

In acest vagon se afla d-l locotenent Grigoratu cu soția și o copiliță de 2 anĭ și impiegatul Barzon.

Tóte celelalte vagóne, carĭ urmau, au deraiat cu câte două róte.

In momentul când trenul a deraiat, d-na Grigoratu era cu fetița în brațe la feréstră. Din causa puternicei sguduirĭ, pe când vagonul se rĕsturna, copila a scăpat din mânile mamei. D-na Grigoratu a voit sĕ se repédă după ea, însĕ era prea târdiu: vagonul se culcase pe pămênt apucând pe tînĕra femee cu partea superióră a corpului dedesubt, rupêndu-i șira spinărei și mutilând'o oribil. Vagonul a cădut și peste capul fetiței, care fusese aruncată mai departe, sdrobindu-l cu desĕvîrșire. D-na Grigoratu era fiica viceconsulului austro-ungar din Focșanĭ.

Intr'un alt compartiment din vagonul rĕsturnat era Barzon. El a fost apucat cu piciórele sub vagon și în cădere a primit și o rănă la piept.

Tóte acestea s'au petrecut într'un moment.

Tînĕrul locotenent Grigoratu a scăpat ca prin minune, numai cu o ușóră rană la cap.

Nenorocitul, nebun de disperare, o luă la fugă peste câmp. Cu greu a putut fi reținut de doi ofițerĭ.

In celelalte vagóne, unii pasagerĭ fură rănițĭ prin lovirea de pereții vagonului, alții se aleseră numai cu o sdravănă sperietură.

Trecênd primul moment de zăpăcélă, atenția tuturor se îndreptă către vagonul rĕsturnat.

Cu mare greutate a putut fi scos de sub vagon impiegatul Barzon, care scotea țipete sfîșietóre.

In timpul acesta sosise și trenul de ajutor din Ploescĭ, cu primul procuror Stefănescu, cu procuror Sfetescu și mai mulțĭ ómenĭ pentru a da ajutor.

Creerii copilului rĕmăsese lipițĭ pe vagonul, care îi sdrobise capul.

Cele două cadavre, precum și Barzon, fórte grav rănit, au fost transportate la Ploescĭ. Barzon a fost dus la spitalul Boldescu, însĕ după o jumĕtate de oră a încetat din viéță în nisce suferințe teribile.

In total sunt 17 rănițĭ, dintre carĭ cea mai mare parte nu s'au ales decât cu ușóre lesiunĭ.

In tren se afla o întrégă companie din regimentul I cetate, detașată la Bucurescĭ; din ea făcea parte și locotenentul Grigoratu. Mai mulțĭ soldațĭ au fost contusionațĭ.

Trenul, care a deraiat era compus din 17 vagóne, dintre care numai 6 au deraiat.

Trenul era condus de mecanicul Sigmund Stoschy, care a fost imediat arestat.

## SCIRILE DILEI.

— 19 Iunie.

**D-l Dr. Ales. de Mocsonyi** a fost Lunĭ vre-o câte-va óre óspele orașului Lugoș. A mers, ca sĕ asiste la esamenul nepotului sĕu, *Ionel Mocsonyi*, cel mai mic fiu al mult regretatului Eugen de Mocsonyi. Micul Ionel a dat cu succes strălucit esamenul de privatist de pe a patra clasă primară la șcólele nóstre gr. or. din Lugoș. Esaminator a fost d-l învĕț. Const. Liuba, ér esamenul a fost presidat de d-l protopresbiter Dr. George Popovicĭ, care a adresat după esamen tînĕrului student nisce cuvinte părintescĭ pline de căldură și iubire. D-l Dr. Ales. de *Mocsonyi* a părăsit Lugoșul împreună cu nepoțelul sĕu la órele 4. Ne-a părut fórte bine —scrie „Drap.“— vĕdênd că ilustrul nostru fruntaș se reculege încetul cu încetul din gravul morb, de care a suferit iérna întrégă. Ii dorim din inimă deplină restabilire, ca sĕ-l vedem érăși cu mândrie în linia primă a luptătorilor noștri pentru dreptul poporului nostru mult cercat.

**Esamen de gimnastică.** Lunĭ în 24 Iunie (6 Iulie) la órele 6 p. m. se va ține esamenul de gimnastică dela șcólele medii și comerciale superióre gr. or. române. Esamenul se va ține în curtea șcólei de gimnastică. La cas de timp nefavorabil esamenul se va amâna pe Miercurĭ, eventual Joi la aceeași oră.

**Krivany — fiul.** Au trecut doi anĭ de când tribunalul din Arad a osîndit pe faimosul *Krivány* Janos la 9 anĭ temniță Tocmai pe când Curia din Budapesta a respins cererea de nulitate a lui Krivany contra sentinței Tablei reg. din Oradea, care i-a fost redus pedépsa la 8 anĭ, vine din Cincĭ-bisericĭ (Pécs) scirea, că fiul sĕu *Krivany Laszlo* a fost deținut și închis in

---

In anul 1879/80 la anuarul gimnasiului minoriților din Baia-mare se dăduse un suplement cu numele tuturor elevilor, carĭ au frecuentat gimnasiul între 1825/6 și 1849/50.

In acest suplement găsim numele lui Mihail Pavel între anii 1838/39 și 1843/4, în care an a absolvat clasa VI. In acéstă clasă erau 25 elevĭ, între carĭ vĕd următórele nume românescĭ: Anderco Vasile, Dragoș Paul (fost v.-căpitan al Chioarului), Florian Grigore (astădĭ mi-se pare paroch în Boiul-mare, Chioar), Cărtița Paul, Merlaș Ioan, Pașca Ioan, Pop Clemente, Pop Vasile, Pop Marcu și Pop Ioan. Nu sciu, décă afară de părintele Florian, va mai fi trăind vr'unul.

Tótă lumea scie, cum trăiau elevii românĭ pe acele timpurĭ, învĕțând la școlele din Baia-mare, căcĭ traiul lor s'a perpetuat până în dįilele nóstre.

Ședeau câte 5—6 într'o odaie, lipită pe jos, și se culcau câte doi într'un pat. Plăteau câte 1 fl. 20 cr. pe lună, pentru care „găzdóia“ le gătia mâncare, din fasolea și cartofii și unsórea adusă de acasă, le cocea pâne sĕu mălaiŭ la cei-ce erau mai de departe. (Lui Pavel de sigur îi aducea mamă-sa pânea de acasă, fiind Recea la distanță de $^3/_4$ de óră de Baia-mare), le spăla rufele (carĭ de sigur nu trebuiau călcate cu ferul, ci numai „durgălite“ cu maiul, căcĭ erau de pânză), le dădea și lemne de încăldit; luminare își cumpĕrau ei pe rênd, câte o luminare de sĕu de 2 cr. Când nu aveau creițarĭ, învĕțau și la lumina focului și făceau cum puteau.

Din miseria asta au eșit cei mai de sémă bărbațĭ ai noștri, carĭ au ocupat cu timpul demnitățĭ înalte bisericescĭ și civile și ajunșĭ la stare, cei mai mulțĭ și-au adus aminte de sĕrăcia din tinerețe și au făcut fundațiunĭ de stipendii, ca sĕ înlesnéscă altora traiul în timpul, cât vor umbla la șcólă.

Imĭ aduc aminte de o discuție, ce am avut'o la 1894 într'o conferență a corpului profesoral dela liceul din Brăila. Elevul Panaitescu, fiul unei spălătorese, era mi-se pare în clasa III și învĕța așa de bine, și își spunea lecția așa de respicat, încât odată a trebuit sĕ-mĭ acoper ochii cu mâna, căcĭ mĕ podidiseră lacrĕmile, vĕdêndu-l așa de harnic și așa de sĕrac, încât n'avea nicĭ ce mânca și i-se vedea prin urechĭ. Il ajutam eu și colegul Leonte Moldovanu la luarea lefii cu câte ceva. Mamă-sa adreséză într'o dį corpului profesoral o petiție, în care cerea sĕ i-se facă o mică bursă, sĕu sĕ i-se dea un mic ajutor băiatului, căcĭ n'are cu ce-l mai ține. In conferență unul dintre profesorĭ susținea teoria, că cel sĕrac sĕ nu învețe mai departe, căcĭ va fi vecĭnic cerșitor, avisat la caritatea publică, ci sĕ învețe acela, care are mijlóce... Cu tóte acestea am făcut, ce-am făcut ceilalțĭ profesorĭ, și Panaitescu a învĕțat mai departe, ér după terminarea cursului secundar a întrat în institutul medico-militar, unde purtându-se tot bine, astădĭ va fi de sigur un distins medic la vre-un regiment.

Aderențĭ ai teoriei de mai sus am găsit mai mulțĭ în țéra românéscă. Tot ómenĭ, „născuțĭ ca bursierĭ, trăind ca funcționarĭ și carĭ vor muri pensionarĭ“, necunoscênd în tinerețe ce este lipsa.

Dér întreb, décă episcopul Pavel, conform principiului de mai sus, s'ar fi lăsat de carte, óre bogătașii crescuțĭ în belșug și-ar fi adus aminte de cei sĕracĭ, ca sĕ facă fundațiunĭ de milióne pentru dênșii?

Nu m'am putut opri a nu face aci acest parantes, pentru-că cuvintele colegului meu, nicĭ după 8 anĭ nu mĭ-au eșit din urechĭ:

„Cel sĕrac sĕ se lase de carte.“

Și Pavel a fost fórte sĕrac, a suferit și fóme, umblând la șcólă, când era deja mare, după-ce absolvase gimnasiul din Baia-mare. O spunea singur acésta și o voiŭ spune-o și eu, pentru-ca sĕ servéscă de consolare celor carĭ s'ar afla în asemenea împrejurărĭ și de încuragiare celor, carĭ se tem, că vor sucomba în adversitățĭ.

Căcĭ la 1844/5 s'a dus din Baia-mare la Sătmariu, sĕ termine cele două cursurĭ, ce se cereau atuncĭ, pentru a se puté înscrie la universitate. Ér dela Sătmariŭ s'a dus pe jos la Cașovia, unde a întêmpinat multe greutățĭ și multe lipsurĭ.

Despre acestea însĕ într'un alt foileton.

Delaleuca.

temnița poliției de acolo pentru *spargere și furt*. Tînĕrul Krivany s'a furișat adecă la cassa postei din comuna Iszep și spărgênd'o a furat din trînsa o sumă mare de banĭ și mai multe bijuterii, apoi a fugit. Cădênd bănuiala asupra lui, el fù deținut îndată. Dus la poliție, el șĭ-a mărturisit crima și în urma acesteia a fost pus în închisóre preventivă.

**Noi doctorĭ în drept.** La universitatea din Clușiŭ s'au mai promovat la gradul de doctorĭ în drept, în ḑiua de 26 Iunie, pe lângă cei publicațĭ deja, și domnii Aurel *Nilvan* din Șomcuta mare și Iulian *Pop* din părțile sătmărene.

**O domnișóră în cursul gimnasial.** In România nu e lucru nou sĕ veḑĭ bacalaureate, licențiate și doctorițe în diferitele discipline scientifice. Atâtea sunt, de nu mai găsesce statul locurĭ, unde sĕ le plaseze. La noi însĕ acest lucru e mai rar. Așa în Brașov, după cum ni-se comunică, până acuma încă nu s'a pomenit ca o Română sĕ facă esamene la gimnasiu. Prima în acéstă direcție este d-șóra Elena *Russu*, fiica d-lui M. Russu, notar de tribunal în pensiune. D-șóra Russu, după absolvarea școlelor civile de stat, Sâmbăta trecută a depus esamenul de diferență din limba latină și algebră (cl. IV) la gimnasiul superior r. cat. din localitate. Pe anul viitor se va înscrie în clasa V.

**Ciuma în Constantinopol.** Din Constantinopol se telegrafézǎ, că 4 casurĭ de ciumă s'au ivit în oraș. Panica e mare. S'au luat grabnice mĕsurĭ de apĕrare.

**Starea Regelui Angliei.** Regina Alexandra stă mereu în camera soțului sĕu bolnav, silindu-se a depărta din jurul lui orĭ-ce sgomot. Nu se arată Regelui nicĭ o corespondență. Dênsul nu se ocupă cu nicĭ o cestiune privitóre la afacerĭ de stat. Vede une-orĭ pe copiiĭ sĕi însĕ numai scurt timp. Dă dovadă admirabilă de curagiŭ și răbdare. Rana, care e fórte adêncă, trebue sĕ fie pansată de două orĭ pe ḑi. Pansarea pricinuesce regelui marĭ durerĭ. Dela facerea operației încóce doctorii Barlow, Laking, șĭ Treves plécă fórte rar dela palat și numai pentru scurt timp.

**Agitația în Albania.** Se telegrafézǎ din Constantinopol, că noue încăierărĭ sângerόse au avut loc între bande albanese și trupe. Sunt câțĭ-va rănițĭ din partea trupelor. S'au făcut mai multe arestărĭ printre rebelĭ.

**La matineul musical** arangiat de *Reuniunea română de gimnastică și de cântări* în favorul tînĕrului violinist *Aurel Nemeș de Alámor* au întrat suprasolvirĭ dela d-nii: Petru Nemeș 10 cor., Dr. I. Mețianu 4 cor., Ars. Vlaicu 3 cor., Dr. V. Saftu 2 cor., I. Lengeru 2 cor., N. P. P. 1 cor., Corn. Aisĕr 2 cor., I. Lupan 2 cor. *Brașov*, 18 Iunie v. 1902 st. v. — G. *Chelariu* m. p. preș., A. *Ciortea* m. p. secretar.

**Iubileul unui rabin.** Cetim în organul lui Vészi, că marele rabin din Comarom șĭ-a serbat ḑilele acestea jubileul de 40 anĭ al „preoțieĭ“. La „biserică“ s'a adunat multă lume alésă în frunte cu fișpanul. Toțĭ preoții israelițĭ de dincolo de Dunăre erau de față. Fișpanul Sárközy i-a aninat de piept jubilantului „crucea“ cu coróna oferită de Majestatea Sa. La banchet „episcopul“ (reformat?) Antal Gabor a rostit un toast, ér Dr. Iokay Moritz șĭ-a trimis salutările sale „patriotice“, într'o scrisóre, care se începe așa: „Reverendissime Domnule!“

**Bombardarea unui oraș american.** Din New-York se telegrafézǎ, că, după comunicările din orașul Cap Haitian (insula Haiti), bastimentele guvernului, în lupta cu rĕsvrătițiĭ au bombardat acel oraș, fără sĕ fi înściințat de mai înainte pe consulii puterilor streine. Tótă ḑiua a cădut o grindină de bombe pe strade. Consulii se îmbarcă acum pe un crucișător. Incercarea trupelor guvernului de a respinge pe insurgențĭ n'a isbutit.

**Recensĕmêntul pe 1900.** La cele publicate deja despre orașele săsescĭ mai adăogăm încă datele despre Orăștie și Reghinul.

*Orăștie.* Hotarul: 7189 j. cu 6934 locuitorĭ (din carĭ 696 militarĭ). După religiune, 2815 gr. or., 1040 ev., 1100 rom. catolicĭ, 890 helveticĭ, 859 greco-catolicĭ, 207 israelițĭ, 23 unitarĭ. Case: 1253.

*Reghin.* Hotar: 4365 j. Locuitorĭ 6552 (din carĭ 8 militarĭ). După religiune: 2646 evang., 1262 rom. catolicĭ, 1096 helveticĭ, 1016 greco-catolicĭ, 449 israelițĭ, 48 greco-orientalĭ, 35 unitarĭ. Case: 1032.

**Constatărĭ despre catastrofa din Martinique.** Ministrul coloniilor francese a primit din Fort-de-France (Martinique) un raport în care se spune, că autoritățile superióre de acolo au trimis o misiune sciințifică pentru a face constatărĭ asupra desastrului. Misiunea atribue distrugerea orașului Saint-Pierre isbucnirei unor marĭ cantitățĭ de gazurĭ la o temperatură fórte înaltă, dela nord spre sud Distrugerea localităței Precheur a fost o urmare a fenomenului, pricinuită fiind de ploile și rîurile de lavă, carĭ aveau o putere estra-ordinară. De-alungul cóstei nu s'a constatat nicĭ o lăsare a pămêntului vrednică de însemnat. Activitatea vulcanului se micșoréză mereu.

**Comisiunea pentru statorirea dărilor** cl. III îșĭ ține ședințele în casa Sfatului în fie-care ḑi, începênd dela 8 óre diminéța. Facem atențĭ pe concetățenii noștri a-se presenta tot-déuna la 7½ óre în casa sfatului. In 3, 4 și 5 Iulie: Ce-i ce dau vipt, intreprenorii de hrănire, cârciumarii, (tot de-odată și greislerii), proprietarii de cârciume, vîndĕtorii de beuturĭ, ospĕtarii.

**Inteligența română din Ciceu-Cristur** cu concursul junimei academice din jur, va arangia în 27 Iulie st. n. 1902. în comuna Ciceu-Cristur (Csicsó-Keresztur) sub scut sigur petrecere de vară. Prețul de întrare: pentru o persónă 1 cor. 60 fil., în familie 1 cor. 40 fil. Venitul e destinat în favorul bis. și școlei din loc. Inceputul la 7 óre p. m. Prea stimatele familii sunt avisate la provisiunea proprie, ér beuturĭ bune și cuartire gratuite se va îngriji comitetul. Stațiunea căiĭ ferate e în loc. Suprasolvirile se vor primi cu mulțămită și se vor cuita pe cale ḑiaristică.

**Rectificare.** In numĕrul de ierĭ la scirea dată despre inundații de pe valea Someșului, s'a scris numele comunei „Omlásalja“. Acéstă comună pe românesce se chiamă *Mălut*.

## Gimnasiul din Năsĕud.

Am primit la Redacție „*Raportul al 39-lea despre gimnasiul fundațional din Năsĕud pentru anul școlastic 1901/1902* publicat de direct. gimn. substitut Ioan Ghetie“ în limbile română și maghiară.

Publicațiunea are în frunte, pe 44 pag. importanta lucrare „*Istoria școlelor năsĕudene*“ de d-l prof. Virgil *Șotropa*; urmézǎ „Cugetărĭ asupra factorilor evoluțiunei istorice“ de prof. I. *Pĕcurariu*, apoi Cronica anuală, Statul personal, Planul de învĕțămênt, Colecțiunĭ și alte mijlóce de învĕțămênt, Fondurĭ, fundațiunĭ și deposite etc.

In anul școlastic 1901/1902 au funcționat la gimnasiu 16 profesorĭ și 6 catehețĭ, 1 medic gimnasial, 2 servitorĭ.

Gimnasiul are un museu pentru sciințele naturale, museu pentru fisică și chimie, museu geografic, museu filologic, istoric și de arte, colecțiune numismatică, o bibliotecă a profesorilor, o bibliotecă a școlarilor, colecțiune de desemn și caligrafie, colecțiune de gimnastică, colecțiune musicală.

Fondurĭ, fundațiunĭ și deposite are 7, de diferite categorii. Cel mai însemnat e fondul central școlastic din districtul Năsĕudului, cu administrațiune de sine stătătóre. In 1901 s'a cheltuit din acest fond pentru diverse trebuințe suma de 45·523 cor. 346.

*Esamene:* La esamenul de maturitate dela finea acestui an școl. au fost admișĭ 25 candidațĭ. Esamenul scripturistic s'a ținut în 16—22 Maiŭ c. Esamenul verbal de maturitate s'a ținut în 1 și 2 Iunie, sub presidiul d-lui Kuncz Elek ca representant ministerial. Esamenele anuale de clase s'au făcut în 12, 13, 14 și 15 Maiŭ cu clasa VIII-a, și la 18—24 Iunie cu clasele I—VII. Incheierea anului școlar s'a făcut în 28 Iunie.

*Numĕrul școlarilor* a fost de 293, privatiștĭ 7 a repausat 1, au repășit 4, esaminațĭ la finea anului 295. După confesiune: 205 gr. cat., gr. or. 77, rom. cat. 6, evang. lut. 1, evang. calv. 3, israelițĭ 3. După limba maternă: Românĭ 284, Maghiarĭ 8, Germanĭ 3.

Școlarii din cl. VII și VIII au avut o societate sub conducerea profesorului Gregoriu *Pletosu*.

Dintre cei admișĭ la esamenul oral de maturitate au repășit doi, rĕmânênd 21 candidațĭ, dintre carĭ au reușit cu *eminență*: Drăgan Nic. din Zagru, Lupóe Const. din Năsĕud, Man Zaharie din Boerenĭ și Seni Valeriu din Monor. *Cu bine:* Birle Vasile din Prislop, Drăgan Valer din Zagra, Mureșanu Emil din Imbuz, Pocol Valeriu din Buzaș. *Maturĭ*: Griga Timoft. din Ragla, Ilieșiu Iulian din Ragla, Latiș Alexe din Lăpuș, Popa Miron din Lăpușnic, Rațiu Augustin, din Petridul de sus și Cărpinișanu I. din Rĕhău. Șépte au fost relegațĭ la corigență pe 3 lunĭ.

## Societatea de lectură „Inocențiu Micu Clain“ a teologilor din Blașiŭ.

**(Raport general despre starea și activitatea societății pe anul 1901—2).**

(Continuare.)

*Doliul societății.*

Anĭ de-arêndul au trecut, fără ca societatea nóstră sĕ aibă ceva perdere în membrii sĕi, și fără ca o lacrimă sĕ verse. In anul acesta cu durere trebue sĕ spun, că societatea nóstră a avut o întreită perdere.

Era primăvară, totul începea a-se bucura și a-se veseli sub binefăcĕtórele raze ale sórelui, când ne sosesce scirea, că un tînĕr membru ordinar, *Georgiu Ivan*, teolog a. I. abia în primăvara vieții se stinse. Cu durere în inimă i-a făcut societatea cel din urmă onor, când la înmormêntarea acestui membru, care deșĭ murise departe la casa părintéscă în Boziaș, totușĭ a participat a treia parte din membrii.

Incă ne era vie durerea acésta, când o a doua lovitură ajunse societatea. In prima Iunie sosi scirea, că Exelența Sa *Mihail Pavel*, — membru fundator — nu mai este între cei vii. Séra președintele a conchemat o ședință extra-ordinară, în care cu sinceră emoțiune a adus la cunoscință perderea, ce a suferit societatea prin mórtea acestui vrednic și neîntrecut membru.

Abia se închise ședința, când o altă scire sosi tot atât de durerósă, ca și celelalte, că Reverendissimul *Basiliu Rațiu*, membru fundator, adormise în Domnul. O altă ședință estraordinară s'a conchemat, luându-se act și despre perderea acestui valoros membru.

Dormițĭ, dormițĭ în pace!!

*B) Partea specială.*

*I. Comitetul societății.* Comitetul societății ales în ședința constituantă din anul trecut, a fost completat în ședința primă administrativă alegându-se de notar al ședințelor d-l Nic. *Marcu*. de scriitor al foiei „Furnica“ d-l Ioan *Dredelan*, ér în comisia literară d-nii: Virgil *Hățegan*, Valer *Vĕrv*, Gavriil *Branea*, Iuliu *Tălar*, Ioan *Boldor*, Octavian *Popa*, Stefan *Pop*, Petru *Suciu*.

Societatea a ținut în anul acesta 13 ședințe, dintre carĭ ordinare 3, estraordinare 4, literare 5 și 1 constituantă. In ședințele ordinare și estra-ordinare s'au desbătut afacerile de administrație ale societății, ér în cele literare s'au cetit operatele incurse, 22 la numĕr, dintre carĭ unul s'a retras, și 5 au fost respinse.

In ședința constituanta ținută la 10 Maiŭ a. c. s'a ales comitetul societății pe anul școl. 1902/3 și anume: președinte Traian *German* teolog an. III, vicepreședinte Ioan *Boldor*, teol. a. II, secretar Nic. *Ticaciu* teol. a. III., cassar Cornel *Andrea* teol. a. II, controlor Iosif *Bogdan* teol. a. I., bibliotecar Aurel *Voda* teolog anul I.

*Membrii societății.*

a) *Fundatorĭ*: 28 (dintre carĭ decedațĭ 8), b) *onorarĭ*: 18 (dintre carĭ decedațĭ 2.) c) *ordinarĭ*: toțĭ alumnii Seminarului gr. cat. din Blașiŭ. d) *estra-ordinarĭ*: 4.

(Va urma.)

## ULTIME SCIRI.

**Budapesta**, 1 Iulie. In decursul consiliului de corónă, ce s'a ținut în Viena, s'a remarcat faptul, că Coróna nu doresce nicĭ decât o sguduire în raporturile dintre statele dualiste. Coróna ține cu orĭ-ce preț, ca sĕ se evite o criză eventuală și e firm decisă a susține comuniunea vamală austro-ungară. Din causa acésta, cei doi miniștri-președințĭ sĕ fi primit îndrumărĭ a relua firul tratărilor întrerupt și a-se înțelege cu privire la pact. Acesteĭ dorințe a Corónei cedézǎ miniștri-președințĭ, când reîncep tratările asupra pactului în oficiile ministeriale. Cu impresia acésta s'a depărtat Szell din Viena. Adĭ diminéță el a dat sémă colegilor sĕi din guvern despre resultatul călĕtoriei sale. Consiliul de miniștri a fost de lungă durată, semn, că s'au luat hotărîrĭ de mare importanță, carĭ sunt tăinuite. La locurile competente se refusă orĭ ce lămurire asupra conferențelor ministeriale.

**Londra**, 1 Iulie. Prisonierii burĭ de pe insula St. Elena au depus jurămêntul de fidelitate. Generalul *Cronje*, eroul dela Paardeberg, încă a depus jurămêntul în insula Ceylon și se va reîntórce și el în Africa.

## Literatură.

A apărut „*Almanachul*“ societății „*Petru Maior*“ Budapesta 1901 cu un conținut bogat și ilustrat. Format 8⁰ cu 144 paginĭ. *Prețul 4 coróne.* Se află de vêndare la Tipografia *A. Mureșianu* cu prețul indicat, plus 35 banĭ porto.

## Sosițĭ în Brașov.

Pe ḑiua de 1 Iulie 1902.

H. Europa: Andorka, locot. de honveḑĭ T. Mureșului; Weidmann, voiagior, Deva; Domány Moskovik, voiagiorĭ; Luszt, comerciant, Budapesta Dr. Roszé, advocat, D-r Bausnern, notar r. Făgăraș Schablik, Rosenthal, voiagiorĭ, Viena; Robard, comerciant Galațĭ; Tannenzapf, comerciant Piatra N

H. Bucurescĭ: Heiss, paroch, Bucurescĭ Ruchuil, Budapesta.



*Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.*

*Redactor responsabil: Traian H. Pop.*

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“**
**din Brașov,**
## se pot procura următórele cărțĭ:

(La cărțile aicĭ înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandație.)

**Opiniunea publică**, conferența ținută a Atheneul român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885, prețul 50 b. plus porto 5 banĭ.

**Dialogul Țiganului** cu Sân-Petru la pórta raiului seu glume și petrecere de ajuns. Manual lucrat după biblia țigănéscă de Aron Boca Velchereanu 50 bani plus 5 b. porto.

**Monológe de Antoniu Pop:**
Nr. 1. Pe neașteptate . . . 08 b.
Nr. 2. Pentru ce am rĕmas flăcău bĕtrân . . . . . . . . . 16 b.
Nr. 3 La anul nou . . . . . 08 b.
Nr. 4. Ce nicĭ prin minte nu mi-a trecut . . . . . . . . . . 08 b.
Nr. 5. O pățanie . . . . . . 08 b.
Tóte la olaltă 48 b. plus 10 b. porto.

**Asupra situațiunei**, articoli și foișóre de Ionŭ A. Lăpedat. Preț. 40 b. pl. 10 b. porto)

**Influința francesă** în România de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iașĭ Cu 50 b. + 5 b. porto.

**Pribeag**, ediția 1-ă de Ioan Iosif Sceopul Preț. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

**Poesii** de Al. A. Macedonski. Preț. 3 cor. pl. 20 b. porto.

**Infocata și nenorocita dragoste a lui Filarot și Antusei**, o povestire fórte frumósă in versurĭ, păstrată din bătrânĭ. Preț. 24 b. pl. 3 porto.

**Prosă și versurĭ**, fabule de Gr. M. Alexandrescu prețul 30 b. plus 5 b. porto.

**Istoria lui Stan Pățitul**. Partea a II-a. **Femeia** în versurĭ pentru popor de I. Tom Totan învĕțător, preț. 20 b. plus 3 b. porto

**Scriitorĭ, cetitorĭ și criticĭ** de N. Rădulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

**Lira Sionului** séu cântarea sĕrbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

**Buna chiverniselă**, carte pentru toțĭ întocmită după ideile lui Sam. Smiles de Theodor V. Păcățianu. 40 bani plus 5 b. porto.

**Monologurĭ în versurĭ** seria a 2-a după Auguste Vacquerie, Eugene Manuel, Uhland, Emile Goudean, E. Grenet-Dancour și L. Ralisbonne de Nicolae Țincu, 1 cor. plus 5 b. porto.

**Imbunătățirea stărei sătenilor** de Gr. G. Pencescu, preț, 50 b. + 5 b. porto.

**Cu vĕrful penei**, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor. plus 10 b. porto.

**Ionel** educațiunea unui bun copil. Carte pentru părințĭ și alți educătorĭ. „Principele morale și creștinescĭ“ de care trebue sĕ se conducă părințiĭ in educațiunea copiilor lor. Copiiĭ bine crescuțĭ sunt cea mai scumpă visterie a părinților și cel mai bun prinos pe altarul neamului de *V. Gr. Borgovanu* profesor de filosofie și pedagogie. Prețul 2 cor. plus 20 b porto.

**Poesii** de Vasile Ranta Buticescu. Edițiunea „Amicului Familiei“. Prețul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

## Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Iunie n. 1902.

| | |
|---|---|
| Renta ung. de aur 4% . . . . . | 120.60 |
| Renta de coróne ung. 4% . . . | 97.90 |
| Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% . | 119.— |
| Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%. | 100.— |
| Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis. | 119.— |
| Bonurĭ rurale ungare 4% . . . . | 97.75 |
| Bonurĭ rurale croate-slavone . . . | 98.— |
| Impr. ung. cu premii . . . . . | 206.50 |
| Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin . | 162.— |
| Renta de argint austr. . . . . . | 101.60 |
| Renta de hârtie austr. . . . . . | 101.55 |
| Renta de aur austr. . . . . . . | 120.75 |
| Losurĭ din 1860. . . . . . . . | 153.10 |
| Acții de-ale Băncei austro-ungară . | 15.98 |
| Acții de-ale Băncei ung. de credit. | 705.— |
| Acții de-ale Băncei austr. de credit . | 677.75 |
| Napoleondorĭ . . . . . . . . | 19.08 |
| Mărcĭ imperiale germane . . . | 117.30 |
| London vista . . . . . . . | 240.12 |
| Paris vista . . . . . . . . | 95.40 |
| Rente austr. 4% de corone . . | 99.75 |
| Note italiene. . . . . . . . | 94 10 |

## Cursul pieței Brașov.

Din 2 Iunie n. 1902.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnot rom. | Cump. | 18.90 | Vênd. | 18.94 |
| Argint român. | „ | 18.80 | „ | 18.88 |
| Napoleond'orĭ. | „ | 19.04 | „ | 19.07 |
| Galbenĭ | „ | 11.20 | „ | 10.30 |
| Ruble Rusescĭ | „ | 2.54 | „ | —.— |
| Mărcĭ germane | „ | 117.25 | „ | —.— |
| Lire turcescĭ | „ | 21.40 | „ | 21.50 |
| Scris. fonc. Albina 5% | | 101.— | „ | 102.— |

## O casă cu etaj

care constă din **două locuințe frumóse**, parte parchetate fie care cu **5 odăĭ, 2 bucătării, 2 cămărĭ, odae de bae, pivniță** mare, **sopron**, spălĕtorie grădină și o curte spațiósă, situată în o stradă principală din Scheiu, aprópe de oraș, din causa mutări de aci, este de închiriat séu de vĕndare din mână liberă.

Informații **Strada Caterinei Nr 17 în etaj** (556,4—4)

De curênd sosit!

**APE MINERALE**

**umplutură próspĕtă**

**se capĕtă**

**în tóte farmaciile din Brașov**

**cu prețurile cele mai eftine.**

(555,5—7)

## Schimbare de local.

Am onórea a aduce la cunoscința publicului, că începênd

**de Sâmbătă 28 Iunie st. n. anul curent**

**Farmacia mea „LA BISERICA ALBĂ“**

**din Têrgul Inului nr. 32**

**se află în**

strada Vămei nr. 8

**din sus de Otelul „la Corónă.“**

Rog pe onorații mei mușterii a mĕ onora și pe viitor cu stimata D-lor încredere.

Cu tótă stima

**FRANCISC KELLEMEN,**
**farmacist.**

4—6

**APELE cele mai feruginifere, BĂILE cele mai renumite ale continentului de nomol**

**Idroterapia cea mai rațională a Europei,**

la confluența **Dornei** și **Bistriței**, într'o vale plăcută a Carpaților Bucovinenĭ, încunjurată de pădurĭ conifere. în pitorescul triunghiŭ între Ardeal. România și Bucovina.

## „DORNA“ (în BUCOVINA),

la gara **„Valea Putnei“** de-ocamdată, ultima stație a căieĭ ferate secundare, **Hatna — Câmpulung — Dorna** 2 óre depărtare dela Dorna).

**Se află birje la sosirea fie-cărui tren.**

Durata sesonului dela 1 Iunie — 30 Septemvrie st. n.

**In monumentalul stabiliment de băi** se aplică sistemele cele mai moderne.

Serviciul **idroterapiei** se află în mânile unui personal bine școlit din clinica profes. Winternitz.

**Cure dietetice: de zĕr și de lapte.**

Palatul de cură (Curhaus) cuprinde un Restaurant cu salóne elegante de mâncare, o Cafenea și salóne de lectură, musică, biliard și diverse jocurĭ.

Afară de numerόse locuințe și Otelurĭ private stau la disposiția publicului și **dóue Otelurĭ cu 70 camere** și apartamente confortabile pentru **prețurĭ moderate**, carĭ aparțin stabilimentului de cură.

Apaducte din isvóre alpine. — Canalisație. — Lumină electrică.

**Succese splendide:** la bóle de inimă, după sistemul dela Nauheim, cu băi acido carbonice, și la arteriosclerosă cu băi de nomol.

Informațiunĭ și prospecte gratis și franco prin Administrația c. r. a stabilimentului de cură carĭ reservă la comande camere în Otelurile de cură.

**La întrebărĭ medicale** respunde medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Löbel.

**Șese medicĭ sunt în loc. carĭ vorbesc românesce.**

Apele alcaline din sursa **„Ludwig quelle“** aprobate ca beutură dietetică și bună de amestecat cu **vin și sirop**, se aplică și la diverse afecțiunĭ **catarale** și se pot comanda la **„Administrația c. r. a stabilimentului de cură.“**

**În lunile Iunie și Septemvre prețurĭ reduse pentru băi și odăi.**

6—10 (551).  Administrația c. r. a stabilimentului de cură.

TIPOGRAFIA

# A. Mureșianu

**Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.**

Acest stabiliment este provĕdut cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în posițiune de a puté esecuta **orĭ-ce comande** cu promptitudine și acuratețâ, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORĬ.
CĂRȚĬ DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
STATUTE.
FOI PERIODICE.
BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.
PROGRAME ELEGANTE.
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.
ANUNȚURĬ.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciurĭ.
BILANȚURĬ.
*Compturĭ, Adrese,*
*Circulare, Scrisorĭ.*
*Couverte, în tótă mărimea*
TARIFE COMERCIALE,
*INDUSTRIALE, de HOTELURĬ și RESTAURANTE.*
PREȚURĬ-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMÊNTARI.

Comandele eventuale se primesc **în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inuluĭ Nr. 30**, etagiul I, către stradă. — **Prețurile moderate.** — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei“
se pot face orĭ și când pe timp mai indelungat séu lunare.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Ni. I. Ciurcu** și la **Eremias Nepoții.**

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.